

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Gheorghiu Ion în numele condamnatului Todorov Piotr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Todorov Piotr xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.08.2020 – 30.06.2021;

Instanța de apel: 18.10.2021 – 13.12.2021;

Instanța de recurs: 08.02.2022 – 05.05.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 30 iunie 2021, Todorov Piotr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 230 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că la 04 martie 2020, aproximativ ora 02:20 min., intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, ignorând cerințele prevederilor art.14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conducând automobilul de model „Audi” cu numărul de înmatriculare xxxx, în timpul deplasării pe str. D. Rîșcanu, mun. Chișinău, a fost stopat de către angajații Batalionului Național de Patrulare al IGP al MAI fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, respectiv fiind supus testului alcoolscop cu aparatul „Drager Alcotest 8510”, unde în rezultatul examinării, la Todorov Piotr, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat constatându-se de 0,58 mg/l, fapt confirmat prin procesul-verbal nr.7804 din 04.03.2020, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, ceea ce constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Aceste acțiuni ale inculpatului Todorov Piotr au fost încadrate în baza art.264¹

alin.(1) Cod penal, după semnele calificative, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Avocatul Gheorghîța Ion în numele inculpatului Todorov Piotr, a contestat sentința cu recurs, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Todorov Piotr să fie achitat, pe motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că prima instanță a interpretat eronat normele de drept material aplicabile speței și a motivat soluția adoptată în contradictoriu cu probele administrate și principiul prezumției nevinovăției, deși pe de o parte constată lipsa vinovăției condamnatului, însă pe de altă parte își motivează sentința prin probe indirecte și neconcludente, fapt ce nu poate fi acceptată această abordarea defectuoasă.

Mai mult, apărarea a indicat că, declarațiile martorilor Cristiuc Serghei și Savin Alexandru care a fost pus la baza învinuirii lui Todorov Piotr, urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt contradictorii, iar prima instanță în mod abuziv și defectuos, prin încălcarea vădită a principiului prezumției nevinovăției a apreciat ca fiind probe pertinente și concludente, menționând că: „Instanța de judecată apreciază că, declarațiile martorilor Saven Alexandru și Cristiuc Serghei care sunt concludente și logice și se află în concordanță una cu cealaltă, iar careva contradicții, care ar putea pune la îndoiala veridicitatea lor, nu au fost constatate, ceea ce permite instanței să recunoască ca declarațiile martorilor Saven Alexandru și Cristiuc Serghei ca fiind veridice, mai mult ca atât, instanța nu are nici un motiv să creadă că martorii Savin și Cristiuc sunt într-un oarecare mod cointeresați în condamnarea inculpatului, or prezența unor relații ostile între inculpat și martorii menționați nu au fost stabilite”.

A conchis apărarea că reieșind din declarațiile inculpatului, martorilor și probele prezentate de către acuzatorul de stat, cercetate de instanță, rezultă că nu se constată vinovăția lui Todorov Piotr în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal, deoarece nu s-a demonstrat existența faptei infracțiunii. Astfel de probe pun la îndoială vinovăția inculpatului și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

A indicat apărarea că, instanța urma a aprecia probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, întrucât toate probele în ansamblu nu redau vinovăția lui Todorov Piotr înaintată de acuzare. Luând în considerație că martorii audiați în ședință au redat alte circumstanțe contrare declarațiilor la faza de urmărire penală. Mai mult decât atât martorul Gancear Alexei în cadrul ședinței de judecată sub jurământ a declarat că, în seara de 03.03.2020 spre 04.03.2020, el se afla la volanul automobilului de model Audi cu numărul de înmatriculare xxxx.

A mai susținut că, acțiunile procedurale în faza urmăririi penale au fost cu încălcări, cu redarea unor altor circumstanțe, luând în considerație că urmărirea penală bazându-se doar pe acțiunile și declarațiile agenților de patrulare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2021, a fost respins ca nefondat recursul și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de recurs a indicat, că prima instanță corect a stabilit fapta reieșind din probele anexate la dosar, și just fiind încadrate acțiunile inculpatului Todorov Piotr în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța de recurs a stabilit, că deși inculpatul Todorov Piotr nu își recunoaște vina în cele înscrise, vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de

art.264¹ alin. (1) Cod penal, a fost demonstrată cu certitudine prin declarațiile martorilor Saven Alexandru, Cristiuc Serghei, Gonciar Alexei; procesul-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului din 04.03.2020 (f.d.10); procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 04.03.2020 (f.d.12); procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 04.03.2020 (f.d.18); procesul-verbal de ridicare din 19.03.2020 (f.d.25-26); procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.03.2020, potrivit cărui, au fost examinate înregistrările video din 04.03.2020 (f.d.27).

Astfel, instanța de recurs a indicat că, prima instanță întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului Todorov Piotr ca fiind lipsite de veridicitate, constatând că sânt depuse doar ca o metodă legală a inculpatului de a se apăra și de a evita răspunderea penală, ceea ce reprezintă un drept al acestuia prevăzut de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO.

Cu referire la obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal, instanța de recurs a menționat că îl formează relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, sub aspectul prohibiției impuse conducătorilor mijloacelor de transport să conducă în stare de ebrietate, și astfel potrivit pct. 14) lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, conducătorului de vehicul îi este interzis, printre altele, să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, precum și sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției.

De asemenea, referitor la latura obiectivă a acestei infracțiuni, instanța de recurs a reținut că aceasta are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de conducere a mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare; 2) mijlocul de săvârșire a infracțiunii, și anume – mijlocul de transport în sensul art.132 Cod penal.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal, se caracterizează prin intenție directă, astfel că, în speță, s-a constatat cu certitudine că inculpatul Todorov Piotr a fost conștient de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și a condus mijlocul de transport, fiind în stare de ebrietate cu grad avansat.

În ce privește subiectul infracțiunii incriminată inculpatului Todorov Piotr, instanța de recurs a precizat că este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

Totodată, subiectul infracțiunii are calitate specială de persoană care conduce mijlocul de transport, și astfel Todorov Piotr se încadrează în această noțiune, întrucât pe numele acestuia a fost eliberat permis de conducere.

În acest sens, instanța de recurs a reținut ca fiind lipsită de credibilitate versiunea inculpatului precum că la volanul automobilului ”Audi” era prietenul său.

Instanța de recurs a apreciat ca fiind neîntemeiate alegațiile apărătorului precum că, declarațiile martorilor Cristiuc Serghei și Saven Alexandru sunt contradictorii, din motiv că nu au fost stabilite careva divergențe esențiale în declarațiile martorilor, Cristiuc Serghei și Saven Alexandru fiind prezentate probe pertinente și concludente, întrucât în speță starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevate și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în recurs.

Prin urmare, prima instanță just a constatat că, nu există careva dubii în privința probatoriului administrat, și astfel că prin rezultatul alcooltestului „Drager” din 04 martie 2020, se atestă că la Todorov Piotr, s-a stabilit starea de ebrietate alcoolică cu concentrația de alcool în aerul expirat de 0,58 mg/l, tichet care a fost semnat de către Todorov Piotr fără a face careva obiecții și care nu a fost contestat.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de recurs a stabilit că, prima instanță a ținut cont de prevederile art.art.75, 76-78 Cod penal, potrivit cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixe în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La fel, instanța de fond a luat în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, că fapta săvârșită prezintă un pericol cu grad avansat, care prejudiciază securitatea circulației și a exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, punând în pericol viața și sănătatea cetățenilor, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, care nu are antecedente penale, și nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

În rezultat, instanța de recurs a constatat că, prima instanță corect a conchis în privința stabilirii pedepsei penale inculpatului Todorov Piotr sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 230 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, considerând că această pedeapsă va atinge scopul sancțiunii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și de prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, precum și din partea altor persoane.

5. Avocatul Gheorghita Ion în numele condamnatului, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de recurs din 13 decembrie 2021 cu recurs în anulare, solicitând casarea acesteia cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Todorov Piotr.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea invocând motive similare celor expuse în recurs, indică că instanța de recurs a comis aceleași greșeli pe care le-a comis și prima instanță, prin respingerea probelor apărării, fără a da o analiză a pertinentei și concludenței acestora.

Indică apărarea că, atât prima instanță, precum și instanța de recurs au comis încălcări grave în ceea ce privește concluziile că poliștii pot să dețină concomitent calitatea de agenți constatori și totodată calitatea de martori, or, la baza condamnării inculpatului au fost reținute declarațiile agenților de patrulare, care sunt persoane cointeresate în proces, iar calitatea lor de martori prezintă dubii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Conform art.453 alin.(2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este

inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

În sensul art.6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, reprezintă încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Astfel, una dintre cerințele primordiale pentru declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept comise în cadrul procedurii precedente, care să cadă sub incidența noțiunii de viciu fundamental.

Potrivit art.456 alin.(1) Cod de procedură penală, în coroborare cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat. Soluția prin care se dispune inadmisibilitatea recursului în anulare, din motiv că este vădit neîntemeiat, este precedată de verificarea temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recurat este conform legii, fără a prezenta vreo carență de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

Prezintă relevanță și specificarea că, instanța de recurs în anulare la această etapă a procedurilor nu declanșează un control asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu verifică argumentele care nu au fost obiect de cercetare în cadrul etapelor precedente de judecare a cauzei, ci verifică dacă în hotărârile adoptate nu a fost admis vreun viciu fundamental de natură să determine casarea soluției devenite irevocabile, adoptate pe caz.

Așadar, analizând argumentele recursului în anulare declarat, prin prisma sensului atribuit de legislația procesuală penală a noțiunii de viciu fundamental, Colegiul penal consideră că titularul cererii de recurs în anulare nu a adus argumente care s-ar încadra în acest concept și care ar afecta hotărârile atacate.

Reieșind din textul recursului în anulare declarat, Colegiul penal constată că apărarea invocă în calitate de viciu fundamental care a afectat decizia contestată, faptul că instanțele de fond și de recurs au reținut la baza condamnării inculpatului ca probe declarațiile agenților de patrulare, care sunt persoane cointeresate în proces, considerând că calitatea lor de martori prezintă dubii.

Însă cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs în anulare menționează că argumentele înaintate au fost analizate pe deplin, constituind obiect de discuție atât la judecarea cauzei în prima instanță cât și în instanța de recurs.

Colegiul penal ține să accentueze și faptul, că la această etapă a procedurilor, instanța de recurs în anulare nu declanșează un control asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate, și nu verifică argumentele care anterior nu au fost obiect de cercetare în cadrul etapelor precedente de judecare a cauzei, ci verifică dacă în hotărârile adoptate nu a fost admis vreun viciu fundamental de natură să determine casarea soluțiilor devenite deja irevocabile, adoptate pe caz.

În acest context, este lipsită de suport juridic solicitarea apărării cu privire la examinarea mijloacelor de probă administrate în cauză.

Totodată, reieșind din semnificația juridică atribuită noțiunii de viciu fundamental, se menționează, că argumentele invocate de apărare pe care acesta le încadrează în conceptului de „viciu fundamental”, nu sunt incidente la caz și nu pot servi

temei de admitere a recursului în anulare, or din materialele dosarului rezultă cert motivele pentru care instanțele de judecată au optat pentru soluția adoptată.

Astfel, modalitatea de apreciere a probelor în modul propus de către apărare nu se încadrează în noțiunea de viciu fundamental care ar constitui temei de intervenire în procedura precedentă.

Potrivit art.27 alin.(1), 448 Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Deci, activitatea privind aprecierea sau reaprecierea probelor și a circumstanțelor cauzei, este o competență și prerogativă legală a instanței judecătorești, și invocarea în cadrul unui recurs în anulare doar a aprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este una lipsită de orice suport juridic, și nu constituie în sine un viciu fundamental de natură să afecteze o hotărâre irevocabilă.

Colegiul penal reține că, instanța de recurs a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect concluzionând în privința vinovăției inculpatului Todorov Piotr în fapta incriminată, și just fiind încadrate acțiunile acestuia în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal.

Mai mult, esența criticilor aduse în recursul în anulare au constituit obiect al examinării în cadrul instanței de recurs, asupra cărora instanța s-a expus, motivându-și detaliat soluția potrivit pct. 4., 4.1. al prezentei decizii.

Colegiul penal menționează faptul că principiul securității raporturilor juridice, consfințit în art.6 din Convenție, cere inter alia ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*hotărârea Roșca vs Republica Moldova nr. 6267/02, § 24, din 22 martie 2005; Mitropolia Basarabiei și Parohia Nașterea Maicii Domnului vs Republica Moldova, nr. 65637/10, din 01 octombrie 2019*), iar potrivit dispozițiilor art. 4§2 din Protocolul 7 CEDO, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Prin urmare, Colegiul penal constată, că hotărârea contestată nu este afectată de un careva viciu fundamental, fiind în conformitate cu prevederile legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

Așadar, Colegiul penal conchide că, la examinarea prezentului recurs în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la prezența unui viciu fundamental în cauză care ar afecta hotărârea irevocabilă, iar existența unei alte păreri a apărării asupra circumstanțelor cauzei și probatoriului administrat la dosar, nu poate servi temei pentru reexaminarea cazului.

În atare circumstanțe, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare, din motiv că este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.art.456 alin.(1), 432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Gheorghîța Ion în numele condamnatului Todorov Piotr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Todorov Piotr xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 09 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie